

بسمه تعالی

دانشکده ی پزشکی

موضوع تدریس: بیماری های جراحی   طرح دوره (کلی و محتوایی)   دانشگاه علوم پزشکی گناباد

اساتید بخش:

مدیر گروه و هیئت علمی جراحی
عضو آموزشی گروه جراحی

۱- آقای دکتر علی جاویدی
۲- آقای دکتر ابوالفضل قهرمانی

آدرس گروه:

شناسنامه درس:

نام درس: کارورزی جراحی

عنوان دوره: کارورزی جراحی

تعداد واحد: ۸

نام مدیر گروه: آقای دکتر علی جاویدی

گروه هدف: کارورزی جراحی

دروس پیش نیاز: گذراندن کلیه دروس تئوری و کارآموزی و قبولی در آزمون جامع پره اینترنتی

مکان برگزاری: بخش جراحی بیمارستان، بخش ، skill lab

اهداف آموزشی دوره کارآموزی:

هدف کلی:

استفاده و بهره گیری از پیشرفت علوم جهت آشنائی کارورز با بیماریهای مهم و شایع جراحی به منظور رسیدن به تشخیص صحیح و آگاهی از روشهای پیشگیری و اصول درمانی

اهداف اختصاصی:

در پایان دوره از کارآموز انتظار می رود که قادر باشد:

الف) حیطة شناختی:

- ۱- اصول تهیه شرح حال یک بیمار کاندید جراحی را بداند
- ۲- اصول انجام معاینه بیمار کاندید. جراحی را شرح دهد
- ۳- درمان شرکت هیپوولمیک و تشخیص آن را بداند
- ۴- روش برخورد با بیمار شکم حاد را بداند و اتیولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی را شرح دهید و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۵ روش برخورد و اقدامات اولیه در مورد بیماران مولتیل تروما را شرح دهد
- ۶- آپاندیسیت را تعریف کنید - اتیولوژی آنرا بیان کنید. فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کنید روش درمان مناسب را شرح دهد.
- ۷- کوله سیستیت را تعریف کنند - فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد- روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کند - روش درمانی مناسب را ارائه دهد
- ۸- کلانژیت را تعریف کند - فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد - روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کند - روش درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۹- اولسر پپیک را تعریف کند و فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام برد روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کند - روش درمان مناسب را شرح دهد.
- ۱۰- پانکراتیت را تعریف کند و فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام برد- روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کند - روش درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۱۱- انسداد روده باریک و روده بزرگ را تعریف کنند و فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد- روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کنند - روش درمان مناسب را شرح دهد.
- ۱۲- بیماریهای عروقی شامل ایسکمی اندامها و واریس را بداند و فیزیوپاتولوژی آنرا شرح دهد. علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد- روشهای تشخیصی و تشخیص افتراقی آنرا بیان کند - روش درمانی مناسب را بیان کند

- ۱۳- روش برخورد با خونریزی های گوارش فوقانی و تحتانی را بدانند و اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی و عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد - روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۱۴- روش برخورد با ترومای شکم را بدانند و علائم و نشانه های بالینی و عوارض و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و درمان مناسب را انتخاب کنند.
- ۱۵- روش برخورد با ترومای توراکس را بدانند و علائم و نشانه های بالینی و عوارض و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و درمان مناسب را انتخاب کند.
- ۱۶- روش برخورد با بیماران سوختگی را بدانند و علائم و نشانه های بالینی و عوارض و درجه بندی آن را شرح دهد و درمان مناسب را انتخاب کند.
- ۱۷- هرنی و هیدروسل را تعریف کند و اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی و عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۱۸- انواع بیماریهای خوش خیم پستان را نام ببرد و تعریف کند ، اتیولوژی و علائم و نشانه های بالینی - عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی انواع بیماریهای پستان را شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند. ۱۹- بیماریهای تیروئید را تعریف کند (خوش خیم و بدخیم) و اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی و عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۲۰- روش برخورد با سنگهای صفراوی را بدانند. اتیولوژی - علائم نشانه های بالینی - و عوارض - تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۲۱- بیماریهای آنورکتال را تعریف کند و اتیولوژی ، علائم و نشانه های بالینی و عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۲۲- انواع هرنی های جدار شکم را نام ببرد اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی - عوارض - تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۲۳- اختلالات آب و الکترولیت را تعریف کنند اتیولوژی - علائم - نشانه های بالینی و عوارض - تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمان مناسب را انتخاب کند.
- ۲۴- اصول تغذیه و TPN را بدانند و شرح دهد.
- ۲۵- کیت هیداتیک را تعریف کند و اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی - و عوارض و تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمان مناسب را انتخاب کند.
- ۲۶- کانسر مری - معده و کلون را تعریف کند اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی - عوارض - تشخیصهای افتراقی و روشهای تشخیصی آنها شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۲۷- انواع نخ ها - سوزن ها - درن ها- کاترها- مواد بی حس کننده و ضد عفونی کننده های مورد استفاده در جراحی را نام ببرد و کاربرد هر یک را شرح دهد.
- ۲۸- عوارض اعمال جراحی را با تاکید به عفونتهای جراحی (Surgical site infection) نام برده و هر یک را توضیح دهد و عفونتهای جراحی مثل کانگرن -سلولیت - لنفانژیت را شرح دهد.
- ۲۹- انواع توده های سر و گردن را نام ببرد و هر یک را توضیح دهد و روش برخورد با توده های سر و گردن را شرح دهد.

۳۰- سندرم توراسیک آوت لت (TOLS) را شرح دهد و اتیولوژی - علائم و نشانه های بالینی - عوارض و روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.

۳۱- bite و سرما زدگی را تعریف کند و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آنرا شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند
۳۲- اصول جراحی قلب و مدیاسینوم را بداند.

۳۳- در طول دوره با روشهای جمع آوری اطلاعات و چگونگی انجام تحقیقات و پژوهش در بیماران جراحی آشنا شود.

ب) حیطة نگرش:

۱- در توجیه و آماده کردن بیماران جراحی در هنگام تهیه شرح حال ، معاینه بالینی و انجام کارهای تشخیصی - درمانی توجه نماید.

۲- رازداری و حفظ سر، شئونات مذهبی فرهنگی را در بیماران جراحی رعایت کند.

۳- به تقید بیمار به معاینه توسط پزشک هم جنس، به ویژه در زمان نیاز به معاینات پستان، رکتال و ژنیتال توجه کند.

۴- در ارائه توضیحات لازم به بیماران در مورد بیماری و نحوه پیگیری توجه نماید.

۵- در جهت رفع مشکلات بیمار در حین درمان کمک نماید.

۶- درامید بخشی و روحیه دادن به بیماران بخصوص در مورد بیماریهای صعب العلاج و قطع عضو دقت نماید.

۷- از صحبت ها و گفتگوهای خارج از مورد در هنگام ویزیت بیماران خودداری کند.

۸- به آمادگی جسمی و روانی بیماران قبل از هر عمل جراحی توجه کند.

۹- توضیحات بهداشتی و مراقبت حین ترخیص بعد از هر عمل جراحی برای بیماران ارائه دهد.

۱۰- به اولین اقدامات اورژانس که انجام آن برای بیمار حیاتی است توجه نماید.

۱۱- به موارد لگال (Legal) به ویژه در مورد سوختگی ها، ترومای نافذ Child abuse توجه نماید.

ج) حیطة عملکرد (مهارت):

۱- شرح حال از یک بیمار کاندید جراحی تهیه کنند

۲- معاینه فیزیکی کامل از یک بیمار کاندید جراحی را انجام دهد.

۳- معاینه سیستم های مختلف بدن با تاکید بر مشکل خاص بیمار انجام دهد.

۴- سیر بیماری و نتایج آزمایشگاهی و رادیولوژیک را در پرونده بیمار ثبت کند

۵- دستورات درمانی بیمار را با نظارت پزشک مربوطه در پرونده ثبت کند.

۶- پانسمان زخمهای جراحی و بخیه های سطحی تزییقات و خون گیری و نصب آنژیوکت و خارج کردن درن را انجام دهد.

۷- آزمایشات روتین جراحی و رادیوگرافیها و اقدامات پاراکلینیکی دیگر را در بیماران جراحی تفسیر کند و گرافی های هر بیمار جراحی را نشان دهد.

۸- تستهای کبدی و هورمونی، تجزیه ادرار و ..... را تفسیر کند.

روش آموزش :

آموزش بالینی در بخش جراحی براساس برگزاری صبحگاهی، کنفرانس و ژورنال کلاب با اساتید و دانشجویان، راند بخش، درمانگاه، و Skill lab و انجام کشیک می باشد.

- Bedside teaching
- teaching
- Ambulatory teaching
- Problem-based learning
- Lecture
- Computer-assisted learning
- Video presentation
- Workshop
- Demonstration

۱- گزارش صبحگاهی

در گزارشات صبحگاهی که روزهای شنبه، یکشنبه، دوشنبه و چهارشنبه برگزار می گردد، چگونگی معاینه، انجام آزمایشات لازم و نحوه درمان بیماران بستری شده در ۷۲ ساعت گذشته و حضور اساتید بخش و کلیه دانشجویان بحث می گردد. آرایه گزارش صبحگاهی به عهده دانشجوی کارورز که سه روز گذشته کشیک بوده اند، می باشد.

۲- راند روزانه:

راندهای آموزشی به صورت روزانه می باشد بجز پنشنه ها که گراند راند می باشد و با حضور یکی از اساتید بخش و حضور تمامی دانشجویان در بیمارستان برگزار می شود. طبق نظر استاد مربوطه یک یا چند بیمار انتخاب می شوند و در مورد شرح حال و یافته های معاینه فیزیکی، تشخیصهای محتمل و رویکرد تشخیصی و درمانی آنها بحث می گردد.

۳-درمانگاه:

در درمانگاه تخصصی علامه بهلول گنابادی که هر روز هفته برگزار می شود، دانشجویان زیر نظر استاد مربوطه بیماران را ویزیت می نمایند. نکات مهم تاریخچه، معاینه فیزیکی و تشخیص و درمان و چگونگی پیگیری بیمار بحث می گردد. بیماران ابتدا توسط دانشجویان کارورز معاینه می شوند و با حضور استاد مربوطه بحث می شوند و تشخیص و درمان بیماران از دانشجویان کارورز سوال می شود.

۴- کنفرانسها و ژورنال کلاب

طبق برنامه اعلام شده در هر دوره و طبق برنامه پزشکان ژورنال کلاب مشترک با بقیه گروهها اساتید و دانشجویان در سالن کنفرانس بیمارستان بحث می گردد.

۵- مورتالیته موربیدیت ریپورت: در روز سه شنبه هر هفته برگزار میگردد.

۶- Skill lab روزهای پنجشنبه برگزار می شود.

۷- کلاس تئوری و عملی: در روزهای شنبه تا چهارشنبه هر هفته برگزار میگردد.

مکان های آموزش:

کلاس درس - Skill Lab، مانکن ها و تجهیزات مرتبط - بخش بالینی آموزشی - درمانگاه آموزشی - اورژانس - کلینیک مجازی - سامانه ی وینار دانشگاه - فضای واقعیت مجازی (Virtual Reality)

وسایل کمک آموزشی:

اسلاید - ویدئو پروژکتور - Skill Lab، مانکن ها و تجهیزات مرتبط - لپ تاپ - فیلم های ویدئویی - وسایل معاینه (گوشی پزشکی، آبسلانگ، اتوسکوپ افتالموسکوپ، چکش - رفلکس و ...) - سامانه ی وینار دانشگاه - وبکم - میکروفون - گوشی تلفن همراه دارای ژيروسکوپ - هدست واقعیت مجازی (Virtual Reality)

شرح وظایف

۱- کارورز راس ساعت ۷/۳۰ صبح تا ۱۲/۳۰ ظهر در بخش حضور داشته باشد و در این ساعت باید کلیه کارهای مربوط به بیماران از جمله نوشتن شرح حال و یا سیر بیماری آماده باشد.

۲- حضور به موقع در راند درون بخشی در ساعت ۷/۳۰ صبح و اجرای دستورات اساتید در مورد بیماران

۳- ارائه گزارش صبحگاهی در ساعت ۷/۳۰ در کلاس درس توسط کارورز، حضور کلیه کارورزان در گزارش صبحگاهی الزامی است و بایستی پرونده تمام بیماران بستری در روز قبل توسط اینترن کشیک آماده باشد.

۴- کشیک کارورزان از ساعت ۷/۳۰ صبح آنروز لغایت ۷/۳۰ صبح روز بعد می باشد.

۵- در موقع تحویل کشیک باید اینترن کشیک قبلی حضور کلیه بیماران را به همکار خود در کشیک بعد تحویل دهد.

۶- کارورز قبل از ساعت ۱۲/۳۰ ظهر حق خروج از بیمارستان را ندارد.

۷- اینترن کشیک موظف به گرفتن شرح حال و معاینه دقیق تمام بیماران بستری در آن روز و پیگیر آزمایشات و گرافی های اورژانس درخواستی بیماران می باشد.

۸- اینترن موقع ترخیص بیمار موظف به نوشتن خلاصه پرونده با شرح حال بیمار، علائم بالینی، بررسی های پاراکلینیکی، تشخیص نهایی و غیره می باشد.

۹- کارورز موظف به شرکت در راندهای روزانه با استاد مربوطه می باشد.

۱۰- کارورز موظف به نوشتن مشاوره ها، برگه های سونوگرافی و سی اسکن درخواست شده جهت بیمار می باشد.

۱۱- اینترن کشیک موظف به دیدن تمام جواب آزمایشات حاضر شده در عصر و شب می باشد و در صورت لزوم اطلاع به آنکال جراحی داده شود.

۱۲- اینترن کشیک موظف است جهت انجام هر کاری یا نوشتن دستوری جهت بیماران با آنکال جراحی هماهنگی لازم را بعمل آورد.

۱۳- اینترن بایستی دستورات دارویی یا تجویزی را کتبا در برگه دستورات پزشک یادداشت کند و از دستور دارویی تلفنی جهت بیماران خودداری کند.

۱۴- کارورز حق خروج از بیمارستان و محول کردن کشیک به اینترن های بخشهای دیگر را ندارد.

۱۵- کلیه دستورات داده شده توسط کارورز در برگه شرح حال بیمار باید توسط او امضاء و مهر شود.

۱۶- تعداد کشیک های اینترن ۱۰ عدد در ماه می باشد و تغییر در برنامه های کشیک صرفا با هماهنگی قبلی و تعیین جانشین امکان پذیر است.

۱۷- موارد تخلف اینترن از شرح وظایف فوق یا هر گونه اهمال در انجام وظایف در شورای آموزشی بخش مطرح و مطابق قوانین درون گروهی تصمیمات لازم گرفته خواهد شد.

۱۸- مسئول اجرای برنامه معاون آموزشی دانشجویی بخش زیر نظر مدیر گروه جراحی می باشد و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای برنامه با دانشکده پزشکی است.

۱۹- پوشیدن روپوش سفید و نصب کارت شناسایی عکسدار الزامی است.

روش ارزشیابی پیشرفت تحصیلی:

ارزشیابی نهایی در پایان بخش به دو صورت انجام خواهد شد

الف- ارزشیابی توان علمی دانشجو: بصورت امتحان کتبی و آسکی ۴۰٪ در پایان بخش

ب- ارزشیابی عملکرد دانشجو: به صورت ارزشیابی درون بخش ۶۰٪ خواهد بود که شامل:

۱- انجام وظایف محوله در کشیکها (۲ نمره).

۲- شرکت فعال در راندهای آموزشی و ژورنال کلاب و مطالعه کافی در مورد بیماران (۲ نمره) .

۳- گرفتن شرح حال و سیر بیماری (۲ نمره)

۴- ارائه کنفرانس و تسلط بر مطلب و شرکت فعال در کنفرانسها و گزارشهای صبحگاهی (۱ نمره)

۵- انجام معاینات روزانه، اطلاع از وضعیت بیماران و پیگیری آزمایشات، گرافی ها، سی تی اسکن های و ... خواسته شده (۲ نمره).

۶- حضور مرتب و رعایت اخلاق پزشکی در ارتباط با همکاران، اساتید، پرسنل، بیماران و همراهان (۱ نمره).

موارد که دانشجو ملزم به تکرار بخش است:

۱- نمره نهایی زیر ۱۲

۲- غیبت غیر موجه و عدم حضور در بخش

۳- غیبت موجه بیش از ۱/۰ طول دوره

۴- عدم تکمیل و تحویل log book

۵- خطای فاحش در انجام وظایف محوله و یا ارتباط با دیگران بطوریکه از نظر شورای گروه و مدیر آن مستحق تکرار بخش باشد.

منابع:

۱- در حیطه دانش: همان منابع آزمون پیش کارورزی (بخشهای منتخب کتاب شوارتز)

۲- در حیطه مهارت: کتاب مهارتهای جراحی برای پزشکان غیر جراح، نگارنده امیر کشوری و همکاران، انتشارات برای فردا

- منابع آموزشی و کتب علمی:

- Schuardz Taxt Book
- Sabinson Taxt Book
- Curant Taxt Book

- منابع دیگر برای مطالعه بیشتر:

مجلات علمی و ژورنال های جراحی